

Nr. 15.

Anul VI.
1882.

Gher'a

1/13

Augustu.

FAMILIUL PĂTRULUI

Apare în 1/13 și 15/27 de-a fiecărei luni. — Prețului de prenumerațiune pre unu an e 5 fl., pre unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a și Tierile latine pre unu an 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

Mi-am facutu din tine dieulu

Mi-am facutu din tine dieulu de-adorare infocata,
Tie-altariu din alu meu senu
Se-ti sacrificu vieti'a 'ntr'ega cu-o dragoste curata,
Scumpulu meu poporu românu!

Si nebulu de-a t'a iubire 'ti sacrâi vieti'a 'ntr'ega
Si intregu sufletulu meu,
Te-am iubitulu mai multu pre tene decâtu ori ce
[fientia draga, —
Mai câ si pre Domnedieu.

Si-am trecutulu a mea vieti'a in o plangere amara,
Alungatu si prigonitu,
Si cu anim'a sdrobotita plangu eu astadi la hotare,
Câ-unu copilu desmoscenitu.

De-oiu incepe si io-a plange.

Paserica te-asiu rogâ
Se inceti cu cântec'a,
Câ-ci cum vedu eu dorulu teu
Prea multu sémêna cu-alu meu.

O! înceta-ti cânteculu
Câ-mi prea rumpe sufletulu,
O! înceta-ti cântec'a
Câ-mi prea rumpe anim'a.

Si mi duce la-unu pecatu
De me-oiu pune pre cântatu;
Sîd e-oiu prinde si io-a plange
Sênu a fi ce nu se-a frânge!

V. B. MUNTENESCU.

RESBUNAREA.

— Drama originala în 5 acte. —

ACTULU V.

Scen'a infaciosiêza unu salonu splendidu la Marth'a.

SCEN'A I.

Marth'a (intra în costumulu acel'a, cu care a fostu îmbracata în actulu precedentu.)

Ah! câtu de dulce e resbunarea, câtu de fericitoriu e a vedé ruinatu pe unu inimicu. Apoi se nu se bucure omulu cându sdrobescé capulu sierpelui acelui'a, care l'a mușcatu câ se mōra? Petrescu a fostu unu sierpe pentru mene! Elu m'a mușcatu câ se moriu! Dar' daca nu si-a ajunsu elu scopulu mi l'am ajunsu eu. Ce e dreptu Fretwel m'a costatu fōrte multu, dar' de me-ar' fi costatu chiar' vieti'a bucurosu o asiu fi jertfitu, pentru de-a ajunge la resultatu atâtu de splendidu! Ah! Petrescu iubesci, si esci iubitulu! 'Mi vine se versu paraie de lacrami candu cugetu la aceste cuvinte! Si acum anim'a 'mi salta de bucuria. Vai fericitu esci de Petrescu! Nu te-ai insuratu pentru avere, te-ai insuratu câ se iubesci si se fti iubitulu. Minunata iubire! Ah! Petrescu! se am potere asiu demandâ se amble music'a pe tōte stradele, se se faca illuminatiune în totu orasiulu, — tōte aceste l-ear' meritâ una ast'feliu de reusire. Si Fretwel e unu cavaleru cum se cade. Si inca de cei din evulu mediu, pe lângu cultura modernâ! Elu merita mâu'a ori carei femei! Elu scie pretiul averea! Elu este fōrte galantu. Ōre nu cumv'a? Dar' de ce nu? Eu 'lu pretiuescu! Nu! mai multu, 'lu iubescu! Si acum se îmbracu vestmintele cele mai frumōse, se me îmbracu atâtu de serbatoresce, câ nici-odata în vieti'a mea (suna clopotielulu.)

SCEN'A II.

Marth'a, Aniti'a.

Aniti'a:

Poruncesee coconitia!

Marth'a:

Anitio, cu care vest'mentu 'mi stă mai bine?

Anit'ia: (la o parte)

Ore ce o-a apucatu-o de are asia de buna voia (tare) — Cu ori care!

Marth'a:

Sireta si lingusitóre! Audi Anitio, unulu totu tre-bue se fia mai frumosu intre tóte.

Anit'ia:

Eu asia credu că celu rosa.

Marth'a:

Ei bine acel'a mi-lu gatesce, că voiu se-lu im-bracu, — astadi voiu se fiu serbatoresce imbracata.

Anit'ia (la o parte)

O fi si tempulu (tare) — intielegu.

Marth'a:

Inainte de tóte ve apucati cu Georgiu si arangiatu odaile, voiu avé unu óspe placutu, — m'a-ti intielesu? (ese cantandu.)

SCEN'A III.

Anit'ia:

Mare lucru a trebuitu se ajunga pre coconiti'a, că-ci de siese ani nu am vediut'o cu voia buna că astadi. Pe semne s'o fi aflatu cinev'a! (se lovesce preste gura) se fi fostu eu asia de bogata, cu mreji'a, cu nevodulu ar' fi amblatu flacaii dupa mene. Dar' coconiti'a? Ea ambla cu nevodulu si nu póte prinde nici unulu. Cene scie da de si-a datu saculu de petecu? Me Georgiu! Georgiu! Georgiu! utiù, me Georgiu! Dar' vina acuma, me nataraule!

SCEN'A IV.

Georgiu:

Ei dar' ce strigi Anitia, că dora n'au trecutu turcii Dunarea.

Anit'ia:

Dar' vina acum'a mei, ce te imbii atât'a, pe semne si acum'a 'ti stă capulu la șvèbóic'a cea din Vien'a!

Georgiu:

Éca me! ba mi-a fi standu cá tfe la ungurulu cel'a cu caciul'a cá unu cuibu de cióra!?

Anit'ia:

Me mirám se poti tacé, se nu totu faci la imputari.

Georgiu:

Inca acuma, mi ti si mania.

Anit'ia:

Ei taci, audi mei Georgiu minune, audi tu minune!

Georgiu:

Ce minune, dór' se marita coconiti'a?

Anit'ia:

Cene scie? Dar' se póte c'-o fi si asia cev'a. Audi me! asia e de cu voia de nu-si incape in piele, mi-a disu se-i pregatescu pentru imbracare vestmentulu celu mai frumosu, si se arangiamu tóte odaile ca-i va veni unu óspe.

Georgiu:

Aulfo! ce spui fa, 'mi vine se te pupu de bucuria.

Anit'ia:

Ba bene că nu.

Georgiu:

Ei audi Anitia, tóta lumea se cugeta de iusuratu si maritatu numai...

Anit'ia:

(taindu-i vorb'a) — Numai tu nu, nu e asia, -- ha, ha, ha! (ride) ei ca poznasiu mai esci.

Georgiu:

Ei, si tu inca nu! Audi Anitia?

Anit'ia:

Audu baditia!

Georgiu:

Nu te vei mania de voiu dice si eu cev'a cá tóta lumea.

Anit'ia:

Vedi bene, că me voiu mania, déca.... nu vei dice!

Georgiu:

Apoi Anitio, eu asiu socotf, că de 6 ani de dfe amu avutu destulu tempu se ne cunóscemu.

Anit'ia:

Numai se ne cunóscemu?

Georgiu:

Ba se ne si iubimu, déca 'ti place.

Anit'ia:

Ei taci me!

Georgiu:

Déca e destulu de cându totu tacu!

Anit'ia:

Destulu de reu ai facutu.

Georgiu:

Asiadara 'ti spunu Anitia, că eu...

Anit'ia:

Mei taci!

Georgiu:

Dar' apoi ce va fi?

Anit'ia:

Va fi cum vei spune de alta-data!

Georgiu:

Dar' eu vréu acuma.

Anit'ia:

Fia cum vréi numai nu spune.

Georgiu:

Audi Anitia, Coconiti'a acuma e cu voia buna, mai bunu tempu nici odata nu vomu avé pentru socoté'a nóstra, scii servimu de multu tempu impreuna. Ce dicei?

Anit'ia:

Ca bene dicei Georgiu. Lasa dupace se va imbracă si va veni si óspele aseptatu va fi si cu mai buna voia.

Georgiu:

Că bene dicei fu. Oh! Anitio eu sum fórte fericitu!

Anit'ia:

Si eu! — Dara me ducu se gatu vestmentulu si s'o imbracu, tu arangieza singuru.

Georgiu:

Se nu uiti ce amu vorbitu.

Ani't'a:

Nu te teme, numai tu se nu uiti (ese.)

SCEN'A V.

Georgiu:

Vai ce puiu de feta e Ani't'a ast'a! s'o sorbi cu ochii. Asiu mori, fàrà de ea. Dar' nici nu lasu eu de astadi, vorb'a ce'a: „Ce poti face astadi nu lasa pe mane!“ (se uita prin salonu.) Cas'a este cum se cade arangiata, pòte veni chiar' Mari'a S'a Vod'a cà nu me va dà de rusine.

(Se aude batendu la usia.)

Georgiu:

Vene cenev'a, pòte e chiar' óspele pe care 'lu ascépta coconit'a. — Me ducu se-i dáu de scire (ese.)

SCEN'A VI.

Fretwel:

Dar' ce, nu e neme? (se uita in giuru.) Ce galanteria! Se vede cà proprietariulu nu e calicu. 'Mi pare reu de amicul Petrescu. Inse ce se-i facu? Nu eu, bannii, paratutiele i'au facutu incurcatur'a ast'a mare. Apoi si mai in urma, sermanulu in foculu celu mare de a me omori in duelu si-a pierdutu ecuilibrulu, si asia s'a intemplat de fàrà voi'a mea l'am ghidalitu la o còsta, de me va pomeni multu tempu. Credu cà va fi indetulita demoisel'a cu succesulu, — ast'a este lucrulu principalu! Nu e frumòsa, dar' are parale, si asia mai multu pretiucesce decátu un'a tenera si frumòsa, dar' seraca. Credu ca mi-am pusu fundamentulu la unu viitoriu stralucitu! Dar' mi se pare cà eu uitu cene sum? Da deca mi-ar' dà justit'a de urma. (Se uita in tóte partile.) A fi secretariu la o banca si a o defraudá pâna la unu diametate de milionu, apoi a fugi in strainatate, nu e luuru usioru. Ei, dar' ce, de patru ani traiescu viétia alba, fàrà a-mi dice cenev'a cev'a. Sperezu cà mi s'a pierdutu de totu urm'a. Numai cu demoisel'a de m'asiu potè intielege. Mi se pare cà vine.

SCEN'A VII.

*Fretwel, Marth'a.**Marth'a:*

Domnule Fretwel, v'am facutu se acceptati!

Fretwel:

(I-i saruta man'a.) Mi-ati datu numai ocaziune, se me delectezu in pomp'a cea mare si splendóra cea abua danta din acestu paradisu, a carui proprietariu angurescu e demoisel'a, intr'adeveru acést'a numai atunci se pòte face cându lipsiti de aici, cà-ci candu sunteti de fačia, cui i-i mai vine in mente se priviasca in alte parti....

Marth'a:

A, domnulu Fretwel, nu me dubítezu de sinceritatea, cu care 'mi adresati aceste vorbe placufe, prin cari vi s'a inmultitu titlurile la recunoscint'a mea.

Fretwel:

Eu trebue se vorbescu de recunoscint'a si mulțimita pentru favorulu raru ce am de a fi numitu amicul demoiselei.

Marth'a:

Domnulu meu, eu punu unu pretiu fórte mare pe acésta amicitia.

Fretwel:

Oh! in casulu acést'a eu sum celu mai fericitu.

Marth'a:

Dar' uitasemi se te intrebu de Petrescu. Ei dara cà scopulu e ajunsu?

Fretwel:

Mai bine nu se pòte. Nunumai cà 'si alungà nevést'a, dar' mai are cu o plaga in còste mai multe necasuri. Dar' se-lu lasamu, paguba cà aceste minute fericite, ce le petrecu in giurulu demoiselei, se le pierdu vorbindu despre unu Petrescu.

Marth'a:

'Ti multiemescu amice, cu ochii m'am convinsu despre succesulu d.-t'ale si nefericirea lui, acésta satisfacere splendida, pe care am de a ti-o multiemi d.-t'ale, nici candu nu voiu potè-o uita, m'ai deobligatu pentru totu-de-a-un'a. Cugetele mele suntu impreunate cu Fretwel.

Fretwel:

Demoisel'a me face se me credu celu mai fericitu omu.

Marth'a:

Dela d.-t'a atérna, se-ti dovedescu si prin fapta.

Fretwel:

Me sèntiu prea pucinu pentru asemenea fericire.

Marth'a:

Cum? Domni'a-t'a refuzi?

Fretwel:

Se refuzu acésta fericire, dór' nu sum Petrescu!

Marth'a:

Me jura cà nici-candu nu l'am iubitu!

Fretwel:

Ah! Demoisela, nici angerii nu suntu mai fericiti cà mene acuma.

Marth'a:

Asiadara nemicu nu ne impiedeca de a face logodn'a.

Fretwel:

Poruncesce, si eu me prosternu la petiórele demoiselei.

Marth'a:

(I-i da unu anelu.) Dà-mi semnulu viitórii mele fericiri, si tiene pe alu d.-t'ale.

Fretwel:

(Asemenea.) Pâna acum nu am fostu fericitu nici-odata, — adeverat'a mea fericire de acum'a incepe.

SCEN'A VIII.

*Cei de mai nainte, Georgiu, Ani't'a.**Georgiu:*

Vinà Anitio, nu-ti fia rusine, si asia scie stapèn'a cà noi ne iubimu.

Ani't'a:

Ah! Georgie eu tremuru!

Georgiu:

Nu-ti fia frica, vino, indata vomu trece si preste ast'a.

Ani't'a:

Ia sém'a, vorbesce tu!

Georgiu:

Nu ai grigia.

Marth'a:

Ce vofiti, de veniti amendoi, si înca nechemati.

Georgiu, Aniti'a:

(Cadu in genunchi.) Iarta-ne coconitia!

Marth'a:

Sculati-ve si spuneti ce vofiti?

Georgiu:

(In parte.) De atâtea ori mi-am dîsu in gîndu dî-cal'a, si chiar' acum'a mi-a fugitu din minte. — Cooconitia! Suntemu doi teneri, precum ne vedeti, unu flacau si o féta, si nu avemu pe neme numai unulu pe altulu, si pe coconiti'a. Aniti'a ce e dreptu a avutu o matusia, dar' si ace'a a moritu câtu am amblatu noi cu coconiti'a prin lume, Domnedieu s'o ierte. (Incepe a plînge si Aniti'a dupa elu asemenea.)

Marth'a:

Nu ve bociti, ca sciu pentru ce veniti. Ei bene eu me invoiescu se ve casatoriti la olalta, ve voiu si cununá si ve voiu dá 1000 franci zestre.

Georgiu, Aniti'a:

Domnedieu te tiêna coconitia. (i-i saruta man'a.)

Marth'a:

Sarutati man'a si fiitoriului stapênu! (i-o saruta.)

Georgiu, Aniti'a:

Domnedieu ve traiésca pe amendo!

Marth'a:

Si acum, scumpe Fretwel, se ne bucuramu ca destulu ne-amu superatu, — se serbamu doue logodne.

(Se aude afara sgomotu mare.)

Marth'a:

Ce póte se fia?

SCEN'A IX.

Cei de mai nainte, unu politiaiu, 2 panduri.

Marth'a, Georgiu, Aniti'a:

(Spariati.) Ce este ast'a?

Fretwel:

(Asemenea.) Am sfêrsitu cu tôte.

Politiaiulu:

Domnule Fretwel, séu mai bine Ridel, in numele legeri esti prinsoneriu, urméza-mi.

Fretwel:

Cene cutéza a me insultá? Fretwel nu se prinde asia de usioru, cui i-e scumpa viét'a nu faca nici unu pasu! (trage cu pistolulu, dar' nu nimeresce.)

Politiaiulu:

In numele justitiei, pe elu copii!
(Pandurii 'lu incungiura si 'lu iau între densii.)

Fretwel:

Sum pierdutu.

Marth'a:

(Scote unu tiêpetu.)

Georgiu, Aniti'a:

(Stáu inmarmuriti.)

(Finea va urmá.)

Le'a séu amoru si onóre.

Romanu de Elis'a Modrack.

XXXVIII.

Fericire dupla.

Lordulu Arleigh fû condusu in sal'a de mancare si acolo asceptá cu impacientia pre contele de Moant-dean.

In fine acest'a intrá, — dara lordulu abia 'lu recunoscú, cà-ci se schimbase fórte tare. Se parea, cà a intineritu cu multi ani. Pre faci'a lui straluciá o lumina radiosa de fericire cerésca. Elu intinsé man'a amicului seu.

— Gratuléza-mi amice, díse elu, càci eu sum unulu dintre cei mai fericiți moritori!

— Ce s'a intemplat? întrebá cu uimire.

— Urméza-mi! — respunse contele, — si lordulu merse dupa dînsulu.

Ei ajunsera la apartamentulu mândru si recorosu; si contele, mergându inainte viu-emotionatu díse:

Acum, iubitululu meu, vine momentulu de fericire, care te va desdauná pentru tóta amaratiunea si miseri'a de atáti'a ani.

Uimitu de aceste cuvinte lordulu urmá amicului seu. Acolo siedeá, mai gratiósa si mai rapitória, cà ori candu, Le'a, iubit'a sa, carea pana aici i erá soçia numai dupa nume.

Sórele se reversá asupr'a capului ei cu o lumina auria, — faci'a ei erá transparenta, cà caliciulu unei rose.

Ce insemnéza aeést'a? —

Pentruce l'a condusu aci contele? — S'a intemplatu acést'a din iubire séu din crudelitate?

Prim'a lui miscare fû de-a ingenuchiá lângá patulu soçiei sale si a-i sarutá mânilé; — a dou'a i-i veniá pre buze întrebarea: pentru-ce 'lu supuna acestoru torture cu atát'a neindurare?

La intrarea dînsului, Le'a se redicá in petióre cu o exclamatiune de bucuria, — dar' contele i puse mân'a pre umeri liniscindu-o

— Fi bunu spunemi, lordu Arleigh, 'lu agraf dînsulu amicabilu si suridiendu, cine e acésta dama?

— Soçi'a mea — lady Arleigh, respunse elu.

Le'a se plecá spre dînsulu cu manile incrucisiate.

— O, asculta numai, Norman, asculta! strigá dîns'a.

— Dta o consideri pre dîns'a cà unic'a muiere démna de amorulu dtale, ai luat-o de soçia, inse cându ai venit la cunoscenti'a, cà e fiic'a unui criminalistu, te-ai despartitu de dîns'a, cà-ci mai voiái o viétia plina de amaratiune decâtu macularea numelui dtale stralucitu, — asie este, lordu Arleigh?

— Da, respunse elu, asié-e.

— Asiédara afla acum adevérule. Acésta dama, soçi'a dtale, nu-i neci decâtu fiic'a unui criminalistu, precum cugeti. Privesce in dîns'a, o câtu sum de fericitu a-ti poté spune acést'a — pre fiic'a mea, pre copil'a, ce o cautu neincetatu de 17 ani, pre moscenitorea mea, lady Le'a Chazlevod, descendent'a unei familii tocmai asia de respectabila, tocmai asia de vechia si nobila, cà si a dtale.

Lordulu Arleigh ascultá cà visându. Erá óre cu potintia — potea óre se fia adevératu?

Sêmtirile sale trebuiaú se-lu insiele, elu de siguru erá aprópe de nebunia!

Soçi'a sa — soci'a sa parasita, erá fiic'a de multu cercata a contelui!

Tóte — tóte nu eráu decátu unu visu, o chimera amagitoria!

Facia lui frumósa, bruna, devení palida, mânile i tremuráu, busale i-i îngânáu cuvinte neintielese.

Elu voii togmai se vorbésca, dar' Le'a apropiandu-se si imbraçiosându-lu cu caldura eschiamà:

— O, iubitulu meu, tóte, tóte suntu adeverate! Acum nu trebuie se te mai sfiesci a me sarutá si a me iubi, — nu trebuie se rosiesci numindume soçi'a ta si nu trebuie se te rusinezi de mine. O, scumpulu meu, credeme cá nu sum fie'a unui criminalistu. Privesce aci pre tatalu meu stimatu de toti — elu nu e criminalistu. Da, Norman, acum me poti iubi fără sfiela si càintia. O, uniculu meu iubit, erám in gur'a mortiei, inse acésta óra de suprema fericire 'mi va redá viéti'a!

Capulu ei aurú se lasà pre peptulu lui, braçiale ei 'lu sringeau totu mai tare.

Contele pasí catra dinsii.

— Tóte suntu adeverate, Arleigh, — díse elu, — dt'a te uimesci, dar' nu trebuie se siovaiesci neci unu minutu a da crediementu, cuvintelorú ei! Mai tardú 'ti voiu enará istori'a in detaiu si-ti voiu descoperi tóte tainele. Acum fi amicabilu catra dins'a, cà-ci a suferitu destulu...

— Fi convinsu, cá neci dins'a, neci eu nu-ti voiu luá in nume de reu procedur'a dtale — continuà dinsulu. Dupa informatiunea ce aveái nu poteái lucrá alt' mintrea. Se multiemimu numai ceriului, cá in fire s'a resólvatu enigm'a si acum poti stringe la sinu-ti iubitorii o fetitia frumósa si nobila, carea face onóre familiei si secsului seu.

— Mie-mi pareau tóte aceste cá unu visu ferice iubitulu meu, díse Le'a.

Candu s'a uitatu lordulu in giurulu seu, contele disparuse si elu remase singuru cu tener'a si frumós'a sa soçi'a.

* * *

Dupa o diumetate de óra lordulu Arleigh siedea cu soçi'a s'a sub cedri cei mari in gradina. Ei esisera din salonulu parfumat si recorosu si steteáu unulu lângá altulu mâna in mâna.

— Pote-me-vei iertá intru-adeveru, Lea? díse elu. Nu-mi voi imputá grelele suferintia, ce ti le-am causatu?

Ea-lu priví cu surisu amicabilu.

— Nu response ea. Cum vomu poté se ne façemu noi imputari? Tu ai purcesu dupa dreptate, — in pu-setiunea ta si eu asiu fi lucratu totu asia.

Elu i desmierdà facia ei dulce si frumósa.

— 'Ti multiemescu, scump'a mea, díse elu. Dar' cátu esti de debila, adause dupa ace'a. Ce urme profunde au lasatu suferintiale si necasurile! Ce voiu face spre a-ti refarmecá rosale pre acésta facia dulce si spre a-ti reaprinde in ochii tei frumosi foculu, de care me delectámu cu atât'a placere?

Ea se uitá la dinsulu cu amoru, — totu sufletulu ei erá in ochii sei.

— Numai unu mijlocu poti folost, díse dins'a, trebuie se me iubesci, cà-ci atunci voiu fi cea mai fericea muiere in lume. Déca asiu avé de-a alege liberu intre tóte bunurile si tesaurii lunei, atunci mi-asi alege singuru numai amorulu soçilului meu.

Lordulu Arleigh o contemplá meditatoriu si cu melancolia.

Sorele 'si respandí radiale sale printre ramurele verdi si aceste încungiuráu perulu ei aurú si gratiosu asemenea unei aureole de gloria.

— Pe incetulu incepu a me convinge, díse elu, cá de-aci inainte tote voru urmá a ne favorisá.

Le'a aprobà cu o miscare muta.

— In intréga viéti'a nóstra vomu fi mai buni si mai intielepti, pentrucà scól'a suferintialorú e cea mai buna magistra a vietiei, díse elu, si apoi noi amu suferitu nespusu de multu.

— Asié cugetu si eu, scumpulu meu, response Le'a.

— Si inca un'a credu eu cu firmitate, díse elu, lumea ne póte intinde multe bunuri pretiöse: avere, gloria, ranguri si onore, — dar' dintre tóte celu mai pretiosu bunu, care ne vine din ceriuri, dela preabuulu Ddieu, este amorulu unei muieri bune si nobile.

Uitându-se ei in susu observarà pre conte, care tocmai se apropiá de densii.

— Lea, díse elu amicabilu, cátu de fericeu sum pentru espresiunea deplinei indestuliri, ce este imprimata pre facia ta! Asiédara cá acum nu mai cugeti la morte.

— Nu, încátu depinde dela mine, de siguru nu, iubite taica, response ea.

— Eu credu díse contele, cá ast'a e diu'a cea mai fericea vietiei a miele. Dtale, iubite Norman, trebuie se-ti marturisescu, cá de ar' fi trebuitu se-mi alegu unu ginere din tóta lumea, nu asiu fi potutu aflá nici unulu, care se-mi placa mai multu, cá dt'a, si de-asiu fi avutu vre-unu fiiu, suprem'a mea dorentia ar' fi fostu, se-ti sémene dtale. Si acum se vorbimu de venitoriu, sum fórtu superbu, cá acum am se grigiescu de doi fii in locu de unulu. Asiédara se vorbimu de venitoriu, care pentru noi nu-i iertatu se fia norosu, ei pururea serinu.

Inainte de tóte, Lea, ce se facemu cu bun'a t'a doica, a carei iubire si ingrigire preá mare a causatu aceste incurcaturi aprópe neresolvabile?

— Sciu, ce mi-ar' placé mai multu, díse dins'a amicabilu.

— Atunci considera-ti dorinti'a cá implinita, replicà soçilulu seu.

— Eu dorescu, cá, ori in ce calitate, dins'a se remana in apropiarea mea, díse lady Arleigh, fia cá económa, ori ce vá voii dins'a. Ea a gustatu in viéti'a fórtu puçina fericire si acum de siguru si-o va aflá intru-a mea. Déca nefericitulu ei soçiú se vá eliberá vre-odata din inchisória, atunci póte face ce vá voii — séu vá merge cr' elu in strainatate, séu i vomu darú o casa, unde se póta trai in apropiarea nóstra.

Asié s'au si dispusu lucrurile, si Margaret'a s'a bucuratu preste mesura la audiulu acestei faime bune.

— Me temeám, díse dins'a, cu vóce intrerupta de suspine, cá neci-candu nu me voru iertá, si acum 'mi vine fain'a imbucuratória, cá 'mi vá fi iertatu a petrece incontínu in apropiarea copilei, pentru care asiu fi sacrificatu tóta lumea, chiar' si viéti'a-mi propria!..

Contele de Mountdean a insistatu prelânga ace'a, cá istori'a pierderei si reafareii ficei sale se fia cunoscuta in cea mai mare departare.

— Numai un'a nu o potiu intielege, díse elu, cum a-ti potutu fi mistificati si insielati atâtu de perfidu. Cum a ajunsu Le'a a crede, cá dt'a scí tóta istori'a trecutului si originei sale, desi nu o cunosceái de locu? Dar', precum se vede, acestu secretu nu vofiti a-lu tradá?

— Nu, — response lordulu Arleigh. Lucrulu sta asia, cá ambii amu fostu amaru insielati, — ace'a e totu un'a, cá prin cine si cum.

— Asiédara acésta parte a istoriei va remané nedeslusita, díse contele. Ce'alalta inse, trebuie publicata

preste totu, chiar' si pre cont'a sântiemintelorú nóstre, nu e iertatu se plutésca asupr'a numelui ficei miele neci unu secretu, ba neci o umbra câtu de mica. Credu, cá vei fi de unu acordu cu mine, Norman?

— De siguru, intentiunea dtale o afiu fórte buna díse acest'a.

— Inca un'a, Norman, eu nu asiu voi, cá fic'a mea se intre in Beechgrove pâna cându nu se va divulgá preste totu acésta istoria misteriósa. Dupa ace'a apoi voiú insistá, cá se-i se faca tóte onorurile cuvenite.

Astufeliu s'a decisu, si istori'a acést'a a escitatu ó sensatiune generale.

Romanti'a Arleigh, cum o numíáu, s'a resjânditu din unu capetu pâna in celu-alaltu alu tiei. Tóte foile eráu pline cu acésta istoria si ori-ce alta scire facia cu acést'a erá de pucinu interesu si fará de valóre. Chiar' si foile cele mai insemnate 'si scurtara raporturile lorú politice spre a luá notitia si a face comentariu romantiei Arleigh.

Un'a inse erá curiosu, ca adeca numele principesei de Hazlewood nu veniá de locu amintitu. Istori'a alt'cum s'a publicatu intocmai precum s'a petrecutu. A fostu casatori'a lordului Arleigh, descoperirea insielatiunei carei'a a cadíutu jertfa, ratacinda-se numele persónei, ce a jocatú acestu rolú infamú, despartirea ambilorú pre basea cointielegerei comune, cá-ci ori câtu se iubiáu ei de intimu, lordulu Arleigh totu nu si-a potutu maculá numele familiei cu descendenti unú criminalistu, acé'a ce nobil'a lui soçia inea a recunósutu de justu si ecuitabilu. Dins'a deci se retrase in cas'a veduvelorú, unde s'a bucuratu de tóte semnele de stima si onóre, ce-i competiáu, si a fostu incungiurata si provediuta cu totu ce i-a dorítu anim'a. Apói s'a relatatu istori'a ficei pierdute a contelui de Mountdean si cum spre mai marea si nespús'a bucurie a lui si a soçíului seu, s'a descoperitu, cá lady Arleigh e fic'a de multu pierduta a contelui de Mountdean.

Dupacum observase contele fórte nimeritu, uniculu punctu umbrosu in tóta istori'a erá modulu si persón'a, prin care a fostu insielatu lordulu Arleigh. Erá evidentu, cá soçi'a s'a nu a comisú acestu faptu nedemnu — cine a fostu dara auctorulu? Lumea nu a aflatu neci-cându.

Istori'a s'a latítu cu rapediunea fulgerului si a escitatu o interesare estraordinaria. Abia se potea aflá vre-unu omu cultu in Angli'a, care se nu fi auditu de acestu evenimentu raru si interesantu...

Dupace contele de Mountdean s'a semtítu indestulitu cu satisfaciunea acést'a splendida impartasita ficei sale, in fine si-a datú consensulu, cá se se stramute in Beechgrove.

Acésta intrare asié dicúndu triumfale va remané neuitata in intregu dominiulu estinsu alu lordului Arleigh.

Ea s'a facutu intr'o dí minunata din Iuliu. Totu tienutulu a fostu adunatu spre a benecuventá pre lady Arleigh, — toti locuitorii, servitorii, dilerii si amicii eráu de facia, — copii le preseráu flori pe cale, flamuri si stintarde fluturáu prin aeru, deus'a fú primita de o deputatiune grandiósa in frunte cu o capela de musicá si condusa in castelu pintre mai multe arcuiri de triumfu si pórtá de onóre provediuta cu inscriptiunea: — „*Bene ati venitu!*“ —

Erá greu a decide, care a fostu salutatu mai cordialu, óre jun'a si incântatóri'a dama, care prin frumseti'a ei regale incatená tóte animele, séu nobilulu ei sociu, au dora cavaleresculu conte, acarui mândria si entusiasmu pentru reafliarea ficei iubite nu aveá margini.

Asemene primire nu s'a mai pomenítu de cându sustá acelu dominiu.

Castelulu vechiu erá plinu de ospeti, — intrég'a elita a comitatului s'a adunatu acolo. Dupa prandiulu festivu a urmatu unu balu splendidu, si satenii inea avura serbatória fiindu serviti cu totu ce le doriá si poftiá anim'a.

Decatra séra cându festivitatea 'si ajunsé punctulu de culminatiune, lordulu Arleigh cu dulcea s'a soçiá disparura din cerculu óspetilorú si mersera in galeri'a de tablouí.

Lumin'a lunei limpede si argintia luciá tograi spre loculu, in care ei suferisera atátu du multu. Foculu rubinelorú din colanulu, ce decorá frumseti'a abundanta alui Titian, se parea stinsu de totu. Lordulu Arleigh 'si strinsé in braçia soçiá iubita, apoi o asiediá in órecare departare, unde lumin'a argintia a lunei resjândiá radia blande tocmai asupr'a profilului ei frumosu si dragalasiu si aretá acesteí fientia cu peru auríu, cu vestimente albe de metasa si decorata cu brillante stralucitorie, intr'o frumsetia admirabila si estraordinarie.

— Tu esti de o mia de ori mai frumósá, scump'a mea, díse elu decátu insu-si minunatulú tablou alui Titianu! Aduci-ti amente, câtu de multu amú suferitu in acestu locu?

— O, de buna séma nu voiú uitá neci odata, respunse ea.

— Dar' trebuie se uiti, — de ace'a te-am condusu aici. Acést'a e loculu celu mai comodú si mai placutu din totu castelulu si eu Jorescu, cá de dinsulu se fii legata prin nesce suveniru placute. Siedi aici, unde amú suferitu noi atátu de multu.

Deodata se opri.

— Ce voiesci se dici? întrobá ea linisita. Concede-mi, scump'a mea, se-ti spunu in acestu locu, cá te iubescu din tóta anim'a, cá te voiú iubi totu atátu de fidelu si sinceru pâna la finea vietiei si cá voiú multiemi cerinlu in eternu si neincetatu pentru celu mai bunu si mai frumosu daru dintre tóte câte esista in lume, pentru o soçiá buna, frumósá, casta si iubitória.

(Finea va urmá.)

Unu sfatu.

Fluturu cu-aripi de aurú
Ce te culci pre senu de flori,
Si trediéndu-te din somnu-ti —
O saruti... si veselu sbori!

Aflá-ti altu locasiu de nópte
Cá-ci adese 'n flori gasesci.
Nu mirosu... nu parfumu dulce,
Ci venina de te-otravesci!

* * *
Pre senu albu de floricia
Cá si tene m'am culcatu,
Si, crediéndu cá sugu dulcétia,
De veninu m'am saturatu.

Eu 'ti vorbiám...

Eu 'ti vorbiám de-a mea iubire,
Eu 'ti spuneám de-alu meu amoru, —
Tu-mi respundeái cu o zimbire
Cu farmecu dulce — insielatoriu.

Si eu nebunu credeám in tene,
Credeám in ochiulu teu seninu,
Credeám si 'n lume pentru mene
Erái unu dulce visu divinú.

* * *
Dar' adi plangúndu te vedu cu jale
Cá 'mi ceri iertare ne'ncetatu...
Se credu eu lacrimilorú t'ale,
Candu alu teu zimbetu m'a-insielatu?!

Vióre si Scanteintie.

La prim'a vedere pare că barbatulu face totu si femeia nimicu.

Barbatulu séména grâu, plantéza víi, cladesce case, trage cu tunulu, face si desface guvernele, inventa busola, imprimaria, aburulu, balonulu si telegrafulu electricu, candu Domnedieu 'lu inspira: — inventa altarele unde se ardu criminali, spéndiuratórea, guilotin'a, inchisórea celulara, arme cari batu departe, vase chiurasate, candu 'lu inspira draculu: barbatulu serie Iliad'a si legend'a secoliloru; elu face sisteme asupr'a s'a insusi, asupr'a lumei si asupr'a lui Domnedieu, numera satelitiai lui Jupiter si anelele lui Saturn.

Dar' femeia ce face? — Ea face pe barbatu.

Femeia face pe barbatu. Ea 'lu face sub unu indoitu scopu. Cá muma face pe copilu, cá frumsétia ea face societatea.

Ea este de dóue ori educátore. Barbatulu intélnesce, in cursulu crescerei s'ale morale, o indoita influentia femeiesca, pe ace'a a rumei mai antáiu si mai tardiu pe ace'a a femeiei pe care o iubésc.

Resulta dar' că, pentru a cunósce gradulu de civilizatiune alu unui poporu, la o epoca determinata, este de ajunsu de a sci care erá atunci conditiunea sociala a femeiei.

I. Labbé.

Femeile suntu capabile de totu ce'a ce facu barbatii, si singur'a diferentia care esista intre ele si noi, este că ele suntu anabile.

Voltaire.

Pusetiunea femeiei in societatea de astadi trebuie se o atribuímu educatiunei vicióse pe care o primesce. Ea este mai antáiu selava prin volintia legeri, si apoi prin imposibilitatea in care se gasesce, de-a ingrigi de trebuintiele s'ale prin munc'a s'a. — Acést'a este caus'a cea mai principala, care i redica libertatea si o face atérnatoria de barbatu.

Amedée le Faure.

Dintr'o suta de barbati veti gasi doi de spiritu, dintr'o suta de femei veti gasi un'a prósta. Éta proportiunea.

Madama de Girardin.

Cându e vorba de a liberá pe fete avemu de aliati pe toti parintii; candu e vorba de a ameliorá sórtea femeiloru avemu de adversari pe toti barbatii.

Fericirea face adesea monstria trufasi; nenorocirea mai in totu-de-a-un'a eroi.

In marginitulu campu alu intrigiei, cineva trebuie se cultive pâna si desiertatiunile prostiloru.

Timiditatea nu-i adesea decâtu turburarea unoru intentiuni neputintióse,

Increderea este vijeli'a sufletului.

Animele se intelegu; spiritele se cërta.

Gustulu e copilulu judecati'i si alu imaginatiunii.

FELIURIMI.

Adunarea Asociatiunei transilvane.

Convocare. — In conformitate cu §. 21 din statutele Asociatiunei transilvane si in conformitate cu conelusulu adunarei generale dela Sibiu din 1881 de dat'a 29 Augustu p. prot. XXI, adunarea gener. pentru an. curentu se convóca prin acést'a in orasiulu Deesiu pe diu'a de 27 Augustu st. n. 1882.

Aducându acést'a la cunoscintia publica, invitu pe toti p. t. membrii ai Asociatiunei, a luá parte in numeru câtu mai mare la siedintiele acestei adunari.

Dela presidiulu comitetului Asociatiunei, transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. — Sibiu, in 18 Junie n. 1882.

Jacobu Bologna, cá presied.

Anunciu. — Pentru on. domni membri ai asociatiunei transilvane, cari voiescu a cercetá adunarea gen. convocata pe 27 Augustu st. n. a. c. la Deesiu, se voru distribui dela 10 Augustu inainte atátu la comitetulu centrale, câtu si din partea directiuniloru despartiemintelor asociatiuniunei, blanchete, cari ii indreptatescu a caletori pe liniele drumului feratu primu transilvanu, ale drumuriloru ferate de statu si ale societatiiei pentru drumulu feratu din Valea Somesului, cu pretiu scadiutu, si anumitu: directiunea primei cali ferate transilvane acórda pentru caletoria incolo si indreptu dela 25 Augustu pâna la 3 Septembre caletoria pe clas'a a II-a cu unu biletu de clas'a III-a si caletoria pe clas'a a III-a cu $\frac{1}{3}$ biletu clas'a II-a; directiunea drumuriloru ferate de statu acórda aceleasi favoruri pe trenurile accelerate, éra pentru trenurile de vorava, caletorii pe clas'a a II-a cu $\frac{1}{3}$ biletu de clas'a I-a anumitu dela 25 Augustu pana la 5 Septemvre; in fine societatea drumului feratu din Valea Somesului (Apahid'a—Deesiu) ofera acelea-si favoruri cá si directiunea drumului feratu primu transilvanu.

Doritorii de a avea ast'feliu de blanchete, cari se le mijlocésc caletoria cu pretiu scadiutu, se se adreseze séu la comitetulu centralu, séu la directiunile despartiemintelor la cari apartienu.

Presidiulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Sibiu, in 25 Juliu st. n. 1882.

Jacobu Bologna.

Pentru orientare in caletoria insemnamu ca trenulu calei ferate Somesiane pléca dela Clusiu in fia-care demanétia la 7 óre 50 minute si sosesce in Apahid'a la 8 o. 24 m., Gherl'a 10 ó. 25 m., Deesiu 11 ó. 9 m.

Avisu. Onorabilii óspeti, cari voiescu a luá parte la adunarea generala a Asociatiunei transilvane la Deesiu in 27 Augustu 1882 si dilele urmatóre, suntu rogati a se insinúa la subscrisulu comitetu pâna la 24. a lunei Augustu 1882, cá se se faca dispunere pentru incuartaire cuvenita. Deesiu la 30 Juliu 1882. Pentru comitetulu de bun'a-primire:

Augustu Munteanu
presiedinte.

Petru Muresianu
secretariu.

== Speramu cá si ace'a parte a publicului romanu care pana acum a fostu de totu indiferentia fácia de institutele nóstre culturaria si nu a partenitu de locu salutarele intreprinderi ale barbatiloru devotati cu trupu cu sufletu causei comune a poporului romanu: recunoscându in urma marele merite ale Asociatiunei transilvane intru promovarea intereselor Natiunei, se va grupá cu mica cu mare in giurulu ei si aducându fie-care pre Altariulu acelei'a baremi *obolu veduvei* — o voru pune in stare de-a face pre venitoriu si mai multu „pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu“ adaugându numerulu intelegentiloru si industriariloru romani si propagându in poporu cunoscintiele unei economía mai rationali si a altoru intreprinderi promovatórie a bune-stareii lui material si morali. — Se ne ajutam si Domndieiu inca ne va ajutá!

Influenți'a rumperei foilorū asupr'a cōcerei struguriloror. Morimont, care a traitu ani îndelungati în Itali'a, ne spune, că într'o mare parte a Italiei meridionale, unde clim'a este în destul de caldă, totu se rumpu o parte din foi la vitie în unele casuri. Asia spre exemplu în provinci'a Palermo, vit'i'a crește în unele localitati cu o vigōre particulară; foile suntu mari și dese, strugurii au unu volumu considerabilu. În asemenea conditiuni strugurii se cocu mai târziu și deca i apuca Octobreculesi, dau peste densii ploile și i strica. De ace'a pentru a grabi cōcerea strugurilor și prin urmare culesulu viilor se obicinuesce a se rumpe o parte din foile cari ascundu strugurii. În ace'asi localitate se rumpe o parte din lastarii de prisosu, dupa cum se face și la noi pe alocurea în tempulu plevirei. Căndu începu se se cōca strugurii, cu dōue sēu trei septemani înainte de culesu, se rumpu cātev'a foi, dupa dōue sēu trei dīle se mai rumpu și altele, ast'felu că strugurii se fia espusi treptatu arsitiei sōrelui. Cu chipulu acest'a, strugurii dādu de mai multa lumina, caldura și aeru, neaparatu cā se cocu mai de tempuriu. Întru cātu privesce calitatea vinului, și în specialu catatimea de alcoolu, ce cuprinde vinulu fabricatu din asemenea vit'i, d. Morimont incredintieza, că nu lasa de doritu. Afara de acest'a cine nu scie că vinurile din Sicili'a au reputatiunea de a fi fōrte alcoolice. Asiédara rumperea foilorū, care acoperu strugurii, treptatu este o lucrare, care grabesce cōcerea fara se aduca vre-o vatamare calitatii vinului.

O povatia folositōre. — Nimicu nu-i mai ostenitoriu pentru sine și pentru ceialalti ōmeni, decātu gānganēl'a în vorbire.

Persōnele cari suntu lovite de acēsta infirmitate, cāndu sēmtu că vine vorb'a cea grea, nu trebuie se se silēscă a-o pronunțiā; ci se se oprēscă și se respire profundu, și cuvintulu va efi fāră se mai întimpine nici o difiicultate.

Cei ce nu se voru tamadui deplinu, facūdu ast'felu, celu puțin suntu siguri că 'si voru micșorā patim'a.

Industri'a laptariei. — Fabricarea untului și brânzei suntu la culmea înflōrirei lorū în Statele unite din Americ'a. Numerulu vacilorū mulgātōre care acuma se afla în deosebitele firme ale acestei țieri se redica la 13 miliōne; ele dau de lucru la 650,000 persōne. Pasiunatulū vitelorū se întinde pe o suprafața de 52 miliōne acre sēu 54,652,000,000 stāngeni patrati, — care pamentu cu acaretele acestorū fabrici, reprezenta unu capitalu de peste 11 miliarde. — Acēsta desvalire a producerei laptelui vatema fōrte multu comerçulu Svitieriei, și mai cu sēma a cantōnelorū Bern și Friburg, unde se fabricău brānzariile cele mai renumite, cu care se umplea Statele-Unite. — Svitier'a o țiera ale carei'a brānzarii i-i producu miliōne de lei, ne pōte servi de modelu și impulsione nōue romanilorū, a caror'a țiera eminentamente este agricolă și cu vite asia de multe. O cale de industrie, unu comerçiu manosu ni este înainte, se punemu mân'a mai cu caldura și interesu; ei bine este cāscigulu, este banulu care ne striga: pune-ti mân'a și pre mine! și nu totu cu functionarismulu bugetariu!

Inca unu elixiru de viētia. — Unu profesorū germanu Schmoele, sustiene că mijloculu celu mai siguru de a-si prolungi viēt'i'a, este saculu prōspetu de lamāie. D. Schmoele sfatuesce, că cinev'a se manānce în fia-care dī 2—8 lamāi. Elu adauge ce e dreptu, că nu se pōte inca basă pe esperintia, că-ci ōmenii cari au urmatu sfatulū seu, n'au avutu ocasiunea se imbetranēscă, dar' a esistatu unu conte de Waldeck, care mancā multe lamāi cu radiche de mare și gratie acestui obiceiū a ajunsu la etatea de 110 ani — ba ar' fi devenitu mai betranu, deca nu i se întēplā o nenorocire.

Cea mai efiina caletoria în giurulu pamentului.

Cine vrea se caletorēscă efiinu în Americ'a, se se face evreu și se se duca în Rusi'a. De acolo îndata va fi gonitu și ajunge la Lemberg, unde agentulu ingrigiesce de o imediata și gratuita caletoria la Americ'a. Apoi cui nu-i va placea în Americ'a, acēl'a se metamorfosēza acolo într'unu chinezū și pe socotēl'a unei societati filantropice ajunge în Chin'a, unde n'are decātu se spue că e rusu, spre a fi érasu gonitu în Rusi'a. De acolo gonitu fiindu din nou că evreu în Austri'a, va fi terminatu cea mai frumō a caletoria în giurulu pamentului fara nici o cheltuiēla.

La unu dentistu se presenta unu individū și i arata o masea care trebuie scōsa:

Dentistulu cu cea mai mare iutiēla esecuta operatiunea. Clientulu ia masēu'a în mana și apoi o dā dentistului.

Acēst'a este dreptu plata, dīse elu.

— Cum dreptu plata?

— Aduti aminte dle, că acum unu anu am venitu și am poleitu acēsta masea la d.-t'a dāndu-ti unu napoleonu; nu credu că atunci m'ati pacalitu spre a nu-mi pune aurū nici de diece franci. Ve oferu deci acēstu aurū, că-ci face tocmai sum'a esacta ce am a ve dā.

— Actii și scrisuri fonciare de-a bancei „Albin'a“ se cauta spre cumperare. Ofertele suntu a se face la Redactiunea acestui diariu, care are comisiunea de-a cumperā, cu pretiuri catu de pucinu reduse, unu numeru m'ai mare de afari chartii de valōre. — Totu aci se cumpera — cu pretiuri reduse — și Actii de-a societatiei de asigurare mutuale „Transilvani'a.“

Post'a Redactiunei.

Nu am potutu inchiā în numerulu acest'a materiile a carōrū publicare urmēza acum. Le vomū inchiā inse de securu în numerulu urmatoriu, care 'lu vomū dā mai voluminosu decātu acēst'a; — în acelu numeru vomū comunicā și Deslegarea Gaciturelorū publicate în numerii din urma.

Dela numerulu 17, în care se voru începe materiile de totulu nōue, deschidemu abonamentu nou la diariulu nostru, pāna la finea anului, cu 1 fl. 50 cr. v. a. Alt'mintea mai potemu servi și cu esemplare complete dela începutulu acestui anu pāna la finea anului cu 4 fl. 50 cr. — mai avendu la dispositiune inca 14 esemplare întregi.

Cele mai bune	Masine de sortiatu Bucate	Cele mai bune
Originale	Trieure (Venturatōrie cu ciure.)	Mayer
25,000 Masine suntu în folosintia		Se se potēscă Marc'a Fabriciei
A se adresā la		
J. GROSSMANN		
Strat'a Vatiului 76.	BUDAPEST	Vaitzner strasse 76

Proprietariu, Editoru și Redactoru respunditoriu: **Niculae F. Negrutiu.**

Imprimari'a „Auror'a“ p. A. Todoranu în Gherla.